

```
@font-face { font-family: Tahoma; } @font-face { font-family: Verdana; } @page
{mso-footnote-separator:
url("file:///C:/DOCUME~1/x/LOCALS~1/Temp/msohtml1/01/clip_header.htm") fs;
mso-footnote-continuation-separator:
url("file:///C:/DOCUME~1/x/LOCALS~1/Temp/msohtml1/01/clip_header.htm") fcs;
mso-endnote-separator:
url("file:///C:/DOCUME~1/x/LOCALS~1/Temp/msohtml1/01/clip_header.htm") es;
mso-endnote-continuation-separator:
url("file:///C:/DOCUME~1/x/LOCALS~1/Temp/msohtml1/01/clip_header.htm") ecs; } @page
Section1 {size: 612.0pt 792.0pt; margin: 70.85pt 70.85pt 70.85pt 70.85pt; mso-header-margin:
35.4pt; mso-footer-margin: 35.4pt; mso-paper-source: 0; } P.MsoNormal { FONT-SIZE: 12pt;
MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman"; mso-style-parent: "";
mso-pagination: widow-orphan; mso-fareast-font-family: "Times New Roman" } LI.MsoNormal {
FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman";
mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan; mso-fareast-font-family: "Times New
Roman" } DIV.MsoNormal { FONT-SIZE: 12pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY:
"Times New Roman"; mso-style-parent: ""; mso-pagination: widow-orphan;
mso-fareast-font-family: "Times New Roman" } H3 { FONT-SIZE: 10pt; MARGIN: 12pt 0cm
3pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman"; mso-pagination: widow-orphan; mso-style-next:
Normal; mso-outline-level: 3; mso-bidi-font-size: 12.0pt; mso-bidi-font-weight: normal }
SPAN.MsoFootnoteReference { VERTICAL-ALIGN: super; mso-style-noshow: yes }
P.MsoBodyText { FONT-SIZE: 10pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New
Roman"; TEXT-ALIGN: justify; mso-pagination: none; mso-fareast-font-family: "Times New
Roman"; mso-bidi-font-size: 12.0pt; mso-layout-grid-align: none } LI.MsoBodyText {
FONT-SIZE: 10pt; MARGIN: 0cm 0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman"; TEXT-ALIGN:
justify; mso-pagination: none; mso-fareast-font-family: "Times New Roman"; mso-bidi-font-size:
12.0pt; mso-layout-grid-align: none } DIV.MsoBodyText { FONT-SIZE: 10pt; MARGIN: 0cm
0cm 0pt; FONT-FAMILY: "Times New Roman"; TEXT-ALIGN: justify; mso-pagination: none;
mso-fareast-font-family: "Times New Roman"; mso-bidi-font-size: 12.0pt; mso-layout-grid-align:
none } DIV.Section1 { page: Section1 }
```


İbrahim aleyhisselamın, sadece hanif (tek olan Allaha inanmış tevhid ehli) olduğunu, bütün batılardan beri (uzak) olduğunu beyan eden ayetlerden biri de Mümtetine suresinin 4. ayetidir. Bu hususta makbul tefsirlerimizden Tefsiri kebir ve Kurtubi'nin açıklamalarını aktarıyoruz, gerçek ehli sünnet itikadında olan kardeşlerimizin meseleyi iyice öğrenmeleri ve İbrahim aleyhisselamın üç dinle alakası varmış gibi yaygara koparanları tanımlarını, buna karşı sessiz durmamalarını umuyoruz. Tefsiri Kebir'den, Mümtetine suresi ayet: 4

İbrah

im (a.s.) ve Beraberindekilerde Örnek

"İbrahim'de ve onun maiyyetindekilerde, sizin için, hakikaten güzel bir örnek vardı. Hani onlar, kavimlerine, **"Biz, sizden ve Allah'ı bırakıp da tapmakta olduğunuz nesnelerden kesin olarak uzağız. Sizi reddettik. Siz, Allaha, bir olarak iman edinceye kadar bizimle aranızda ebedî düşmanlık ve buğz belirmiştir**" demişlerdi. Yalnız, İbrahim'in, babasına, "Muhakkak ki, senin bağışlanmanı isteyeceğim. Fakat, senin için Allah'dan gelecek herhangi bir şeyi def etmeye gücüm yetmez" demesi müstesna. Siz şöyle deyin: "Ey Rabbimiz, ancak Sana güvenip dayandık ve yalnız Sana yöneldik. Son dönüş de ancak Sana'dır"

(Mümtehhine, 4).

Üsve (örnek)

Bil ki, üsve tıpkı kelimesinin, kendisine iktidâ edilen, uyulan şeyin ismi olması gibi, kendisi örnek alınıp uyulan şeydir Nitekim Arapça'da, "Sen onun gibi, o da senin gibidir" anlamında denilir. O halde üsve, kendisine uyulan her şeyin ismidir. Müfessirler şöyle demişlerdir: "Allah Teâîâ, İbrahim ve ona tabi olanların ashabının, kavimlerinden teberrî ettiklerini, onlara düşman kesildiklerini ve onlara, **"Biz sizden uzağız**" dediklerini haber vermiş, Resûlullah (s.a.s)'in ashabına da, İbrahim ve ashabına uymalarını ve onların bu sözlerini örnek almalarını emretmiştir.

Ferra, ayetin anlamının şöyle olduğunu söylemiştir: "Ey Hatıb ibn Ebî Belte'a, İbrahim'in ehlinden teberrî etmesi hususunda, sen onu örnek almaz mısın? Çünkü Cenâb-ı Hakk, (İbrahim (a.s) hakkında), "Onlar kavimlerine, "Biz, sizden

kesin olarak uzağız" demişlerdi" ve "İbrahim, (müşrik olan) babasına, "Muhakkak ki, senin bağışlanmanı isteyeceğim..." demesi müstesna" buyurmuştur."

Mücahid de şöyle der: "Onlar, İbrahim (a.s)'in babası için mağfiret talebinde bulunmasını örnek almaktan nehyedildiler. Çünkü, onlar da, müşriklerin bağışlanmasını istiyor ve onlar için bağış talebinde bulunuyorlardı."

Yine Mücahid ve Katâde, bu ayete, "İbrahim'in, babası için bağış talebinde bulunması durumu müstesna, Hz. İbrahim'in herşeyini örnek alınız..." şeklinde mana vermişlerdir.

Ayetin anlamının, şöyle olduğu da söylenmiştir: "Kavminizin kâfirlerinden uzak durun, teberrî edin. Çünkü sizin için, babasının bağışlanmasını talep etme hususu değil de, kavminden uzaklaşması hususunda, İbrahim'de ve ona inananlarda güzel bir örnek vardır."

İbn Kuteybe de, "Cenâb-ı Hakk bu beyanıyla, İbrahim (a.s)'in, babasına söylediği, "Senin için muhakkak ki bağış talebinde bulunacağım" ifâdesi hariç, kavmine düşman kesildiğini ve onları her hususta terk ettiğini belirtmek istemiştir" demiştir.

İbnu'l-Enbarî ise şöyle demektedir: "Durum, İbn Kuteybe'nin bahsettiği gibi değildir. Tam aksine mana, "İbrahim'in babasına, "Senin için muhakkak ki bağış talebinde bulunacağım..." demesi hariç, sizin için, İbrahim'in yaptığı her şeyde örnek vardır" şeklindedir.

Ayetteki, "Fakat senin için Allah 'tan gelecek herhangi bir şeyi defetmeye gücüm yetmez..." ifâdesi de, İbrahim (a.s)'in babasına söylemiş olduğu sözlerdendir. O, bu ifâdeyle,

"Eğer müşrik olursan, senden herhangi bir şeyi def edemediğim gibi, Allah'ın azabını da savuşturarnam"

demek istemiştir. Böylece de, babasının müslüman olacağını umarak, ona mağfiret talebinde bulunacağı va'dinde bulunmuştur."

İbn Abbas, "Ey Rabbimiz, ancak Sana güvenip dayandık ve yalnız Sana yöneldik..." ifâdelerini de, Hz. İbrahim (a.s) ve ashabının duaları cümlesinden olduğunu söylemiştir ki, bu ifâdelerin manası, "Ey Rabbimiz, bütün işlerimiz hususunda Sana tevekkül ettik ve Sana güvendik. Günahlardan tevbe etmek suretiyle, Sana yöneldik, Sana geldik. Çünkü nihaî varış, ancak Senin huzuruna olacaktır" şeklindedir

Kurtubi Tefsirinden Mümteherine suresi ayet: 4

4.

İbrahim'de ve onunla beraber olanlarda sizin için gerçekten uyulacak güzel bir örnek vardır. Hani onlar kavimlerine:

"Muhakkak bizler sizden ve Allah'tan başka ibadet ettiğimiz şeylerden uzağız. Sizi inkâr ettik. Yalnızca Allah'a iman edinceye kadar bizimle sizin aranızda düşmanlık ve kin ebediyyen başgöstermiştir"

de-mişlerdi. İbrahim'in babasına söylediği: "Muhakkak senin için mağfiret isteyeceğim ama, Allah'a karşı Sana fayda sağlayamam" sözü müstesna. (Deyin ki): "Rabbimiz, yalnız Sana tevekkül ettik, yalnız sana yöneldik ve dönüşümüz de yalnız sanadır,

Yüce Allah, kâfirleri veli ve dost edinmeyi yasakladıktan sonra: "İbra-him'de ve onunla beraber olanlarda sizin için gerçekten uyulacak güzel bir örnek vardır." buyruğu ile İbrahim (a.s)'ın kıssasını söz konusu etmek-le ve kâfirlerden uzak kalmanın onun sîretinin belirgin bir özelliği olduğu-nu belirtmektedir. Yani siz de ona uyunuz ve onu önder belleyiniz. Babası için mağfiret istemesi hali bundan müstesnadır.

Üsva, "Örnek alınarak kendisine uyulan" demektir.

"Onunla beraber olanlarda" buyruğu İbrahim'e iman eden ashabında, de-mektir.

İbn Zeyd "onunla beraber olanlar "dan kasıt peygamberlerdir, de-miştir.

"Hani onlar kavimlerine" kâfirlere "muhakkak bizler sizden ve Al-lah'tan başka ibadet ettiğiniz şeylerden" putlardan, heykellerden "uzağız, demişlerdi."

Ayet-i kerime İbrahim (a.s)'ın bu işinde ona uyulmasını emreden açık bir nastır. Bu ise bizden öncekilerin şeriatinin (şer'u min kabline) Allah ve Rasûlünün haber vermiş olduğu hususlarda bizim için de şeriat olduğu görü-şünün doğruluğunu göstermektedir.

"Sizi inkâr ettik." Sizin inandığınız putları reddetttik, fiillerinizi reddet-tik, yalanladık ve sizin hak üzere olduğunuzu kabul etmedik, anlamında ol-duğu söylenmiştir.

"Yalnızca Allah'a iman edinceye kadar bizimle sizin aranızda düşmanlık ve kin ebediyyen başgöstermiştir."

Siz küfrünüz üzere kaldığınız sürece size karşı tutumumuz bu olacaktır. Ancak Allah'a iman edecek olur-sanız, o vakit düşmanlığımız dostluğa dönüşür " demişlerdi.

İbrahim'in babasına söylediği "muhakkak senin İçin mağfiret isteyece-ğim; ama Allah'a karşı sana fayda sağlayamam, sözü müstesna." O halde mağfiret dilemek hususunda ona uyup müşriklere mağfiret dilemeyin. Çün-kü onun bu tutumu babasına daha önceden vermiş olduğu bir sözün gere-ği idi. Bu açıklamayı Katade, Mücahid ve başkaları yapmıştır.

Anlaman şöyle olduğu da söylenmiştir: İstisnanın anlamı şudur: İbrahim kavmini terketmiş ve onlardan uzak kalmıştı. Ancak babası için mağfiret di-lemesi (bu uzak kalıştan) müstesna idi. Daha sonra yüce Allah et-Tevbe Süresi'nde (9/114, âyet-i kerimede) onun mazeretini açıklamış bulunmaktadır.

Bu âyet-i kerimede Peygamberimiz Muhammed (sav)'ın diğer peygamber-lerden daha faziletli olduğuna delâlet vardır. Çünkü bize yüce Allah'ın: "Hem Peygamber size ne verdi ise onu alın, neyi yasak etti ise de sakının." (el-Haşr, 59/7) buyruğu ile Peygamberimiz (sav)'a uymamız emri mutlak ola-rak verilmiştir. Diğer taraftan İbrahim (a.s)'a uymamız emri bize verilince onun bazı davranışları istisna edilmiştir.

Bu buyruktaki istisnanın munkatı istisna olduğu da söylenmiştir. Ama İb-rahim'in babasına: Mutlaka sana mağfiret dileyeyeğim, şeklindeki sözünü ver-mesinin sebebi onun müslüman olmuş olduğunu sanmasından dolayı olmuş-tu. Onun müslüman olmadığı ortaya çıkınca ondan da uzak olduğunu belirt-ti. Bu açıklamaya göre müslüman olduğu zannedilen kimseler için

mağfiret dilemek caiz olmaz. Sizler böyle bir zanna sahib olmadığınız göre hala kâ-firleri ne diye veli (ve dost) edirsiniz?

"Ama Allah'a karşı sana fayda sağlayamam." Bu, İbrahim (a.s)'ın babası-na söylediği sözlerdendir. Yani eğer sen O'na ortak koşacak olursan, ben Al-lah'ın azabından herhangi bir bölümünü senden uzaklaştıramam, demektir.

"Rabbimiz yalnız Sana tevekkül ettik." Bu İbrahim (a.s)'ın ve arkadaş-larının yaptığı duadandır. Bu buyrukla yüce Allah'ın müminlere böyle söylemelerini öğrettiği de belirtilmiştir. Yani sizler kâfirlerden uzak kalınız, yalnız Allah'a tevekkül ediniz ve:

"Rabbimiz yalnız Sana tevekkül ettik"

ya-ni güvenip dayandık, deyiniz. "Yalnız sana yöneldik" döndük "ve" âhiret-te "dönüşümüz de yalnız Sanadır."

"Rabbimiz bizi inkar edenler için fitne konusu kılma!" Yani düşmanı-mıza bize karşı üstünlük verme! O vakit onlar kendilerinin hak üzere olduk-larını sanacaklar ve bu sebeble fitneye düşeceklerdir.

Buyruğun onları bize musallat kılma, böylelikle onlar bizi fitneye düşü-recek (dinimizden çevirmek isteyecek) ve bize azab ve işkencelerde bulu-nacaklardır, şeklinde olduğu da söylenmiştir.

"Ve bize mağfiret «t ey Rabbimiz! Çünkü Aziz, Hakim olan yalnız Sen-sin, Sen."
[<!--\[if !supportFootnotes\]-->](#)

6. Andolsun ki onlarda sizin için ve Allah'ı ve âhireti umanlar için güzel bir örnek vardır. Kim yüz çevirirse, şüphesiz ki Allah muh  taç olmayandır, her hamde lâıktır.

7. Olur ki Allah, onlardan düşmanlık ettiklerinizle sizin aranızda ya  kın bir dostluk

meydana getirir. Allah, güç yetirendir. Allah Ga  furdur, Rahimdir.

"Andolsun ki onlarda" İbrahim'de ve onunla birlikte bulunan peygam-ber ve velilerde "sizin İçin..." kâfirlerden uzaklaşmakta "güzel bir örnek var-dır." Burada tekrarın tekid için yapıldığı s ylendiğı gibi, ikincisinin birinci-sinden bir süre sonra indiğı de söylenmiştir. Bu şekilde Kur' n-ı Kerim'de tek-rarlar da zaten pek çoktur.

"Kim" İsl m'dan ve bu  ğ tleri kabul etmekten "yüz çevirirse, şüphesiz ki Allah muhtaç olmayandır." Yani Allah, insanlara muhtaç olduğından do-layı kendisine ibadet etmelerini istemiş değıldir. "Her hamde" zatı ve sıfat-ları itibariyle "layıktır."

Bu  yet-  kerime nazil olunca müslümanlar müşrik akrabalarına d ş-manlık ettiler. Yüce Allah bu hususta müslümanların sahib oldukları duygu-ların ne kadar ileri derecede olduğunu bildiğınden ötürü de "olur ki Allah, onlardan düşmanlık ettiklerinizle sizin aranızda yakın bir dostluk mey-dana getirir" buyruğunu indirdi. Bu ise k firin müslüman olması ile gerçek-leşir. Mekke'nin fethinden bir süre sonra önemli bir topluluk İslama girdi ve müslümanlar onlarla i ice oldu. Ebu Süfyan b. Harb, Haris b, Hiřam, Süheyl b. Amr ve Hakim b. Hizam gibi...

Sözü edilen sevginin, Peygamber (sav)'ın Ebu Süfyan'ın kızı Umm  Habibe ile evliliğı olduğı da söylenmiştir. İşte o vakit Ebu b fyan'ın sertliğı yumu-şadı, düşmanlık duyguları gevşeklik gösterdi.

İbn Abbas dedi ki: Bu sevgi, Mekke'nin fethinden sonra Peygamber (sav)'ın Ebu Süfyan'ın kızı Umm  Habibe ile evliliğıdir. Daha  nce Abdullah b. Cahř'ın nik h  altında idi. O ve kocası Habeřistan'a hicret edenlerdendir. Ko-cası hristiyan oldu ve bu dine girmekte kendisine uymasını İstedi. Umm  Ha-bibe kabul etmeyip dini üzere sebat gösterdi. Kocası hristiyan olarak öldü. Peygamber (sav) Necař'i'ye haber göndererek ona talib olduğunu belirtti. Necař, Peygamber'in arkadaşlarına; Aranızda bu hanıma en yakın olan kimdir? diye sordu. Onlar; Halid b. Suid b. el- s'tır dediler. Ona: Bu hanımı peygam-beriniz ile evlendir, dedi, o da bunu yaptı. Necař, kendi kesesinden ona dört-yüz dinar mehir verdi.

Bir görüşe göre de Peygamber (sav) onu Osman b. Affan vasıtası ile is-temişti. Osman (r.a), Ummü Habibe'yi Hz. Peygambere nikahlayınca bu husus-ta Necati'ye haber gönderdi, o da onun adına mehirini ödeyip, Ummü Habibe'yi ona gönderdi. Müşrik olan Ebu Süfyan, Peygamber (sav)'ın kendi kızıyla ev-lendiği haberini alınca: Bu burnuna vurulamayacak kadar üstün ve şerefli bir erkek (deve)dir, dedi.

Bu ve benzeri pek çok izahatlar islam alimlerinin tefsirlerinde ve fıkıh kitaplarında mevcuttur, asırlardır küfre karşı heybetle azametle cihadı yürüten bir milletin evlatlarından bazıları, diyalog diyerek iman ve islam dairesinden farkında olmadan hariçte kalabilir, biz ikaz görevimizi yapmaya çalışıyoruz, akıntıyı tersine çeviremezsiniz, islam ile küfür arasında ebediyyen düşmanlık vardır, asla birleşemezler ahirette de ayrı yerlerde olacaklardır. Mevla teala bizleri, Peygamberler, siddıklar, şehitler ve salihlerden ayırmasın.